

MINDSZENTI LAP

907 II 12

Előfizetési ár:

Egész évre 4 korona
Fél évre 2 korona
Negyed évre 1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

A gazdasági helyzet.

Akik régebben és élesebb szemmel figyelték gazdasági viszonyaink fejlődését, már egy évtized előtt megmondták ezt a nézetüket, hogy a munkáskérdés a magyar gazdának a közeljövőben igen nagy gondot fog okozni. Kifejtették, hogy a munkabér mind nagyobb lesz, a közterhek mind erősebben gyarapodni fognak és a közép meg a nagy gazdasági üzem helyzete mind nehezebbé válik. Erre támaszkodott több javaslat, amely a mellett foglalt állást, hogy az országnak különösen azokon a részein, ahol sok a kötött nagybirtok, parcellázás vételesség fogantatba, s a közép és nagy üzem kisebb bérletek útján mind szűkebb térre szoruljon. Sajnos a legutóbbi évek politikai zavarai megakadályozták azt, hogy ez a fejlődési folyamat tudatos és gondos nevelésben részesüljön. A parcellázás igen sok esetben kizsákmányoló merészkedés eszközévé fajult, a kisbérleti kezelés pedig mind máig nagyon kevés birtokosnak tudta megnyerni a hajlandóságát.

Az említett jövedölés olyan gyorsan és olyan méretekben következett be, amint azt talán maguk a jövedölők sem hitték. A gazdasági hely-

zet mai sulypontja már nem a termés jóvoltán, az értékesítés sikerén fordul meg, mint előbb rendszeren szokott lenni, hanem a munkáskérdés. Nincs ma Magyarország gazdasági helyzetének súlyosabb természetű kérdése, mint a munkáskérdés. A gazdákat úgy otthonukban, mint a közélet terein a munkáskérdés foglalkoztatja s azt hisszük a munkáskérdés ma a legsúlyosabb problémája a mezőgazdasági kormányzásnak is.

A helyzetet a következő tények jellemzik. A mult esztendőben kormányhatósági támogatást, vasuti szabadjegyeket élvezett szocialista izgatás bejárta az egész országot, hozzáférközt a népnek eddig még érintetlen tömegeihez is, és a legvérmesebb színekkel ecsetelvén a munkások szervezkedésében rejlő erőt, olyan követelésre biztatta fel a munkásokat, amelyeket a magyarországi munkások életviszonyai szükségessé nem tettek, és amelyeket a munkaadók a magyar föld jelenleg való jövedelmi viszonyai között megadni képtelenek. A munkások szervezkedésével szemben talpra állottak a gazdák is és minden vármegyében összefogtak, hogy a munkások tulköveteléseit, ha másképpen nem lehet, idegen munkások szer-

ződtetésével is legyőzzék és a munkásszükséglet csökkentése céljából a gépek használatát nagyobb métekbe vegyék alkalmazásba.

Ebben a háboruban, amelyben minden vereség és minden győzelem csak akkor lehet hasznos, ha teljesen kielégítő békekötéssel végződik, van egy befolyás, amelylyel a nagy nyilvánosság nem számolt eléggé s a melyre csak az újabb vizsgálatok vezettek rá. Kitűnt ugyanis, hogy Magyarországon akkor sincs elegendő munkaerő, ha minden munkás teljesen békében munkába áll, mert a munkások szinte hihetetlen nagy tömege kivándorol Amerikába. A szóban levő befolyás tehát az amerikai verseny, amely ugyan egészen más alakban, de éppen olyan nyomasztóan érezteti a maga hatását közgazdaságunkkal, mint a 80-as években, amikor Európa és természetesen Magyarország mezőgazdasága is a legsúlyosabb válságba került.

Kezeink között levő levelek arra mutatnak, hogy a szocialista-izgatások és a tulcsigázott bérkövetelések iránt Amerikából jövő hírek tették fogékonyakká a kedélyeket. Naponként nagy tömegekben jönnek a levelek Magyarországra az odavándorlottaktól,

TÁRCA.

A LEGIONÁRIUS.

Irta: Rákosi Viktor.

Metsző, hideg szél fúj. A bécsi diákok halálfejes légiója masirozott a sikon. A kalendárium már március végét mutatta, de aki nem ért rá a könyvekben utána nézni, az megesküdt rá, hogy csak februáriusban járunk.

A mi embereink pedig ugyancsak nem értek rá a naptári viszonyoknak utána nézni. Már október óta csatáról-csatára járnak.

A velő is megfagyott csontjaikban, amint a messze terjedő jász síkságon lassan bandukoltak.

Hatszáz intelligens, úri ifju ez, aki mind könyvet dobott el, hogy fegyvert ragadhasson. Metternich megbuktatói, akik dacoltak Windischgrätzrel és egy év alatt két forradalmat csináltak Bécs városában.

Mikor aztán a hatalom leigázta a császárvárost, szétnéztek, hogy merre lobog a szabadság zászlaja. És csapatostul megindultak Magyarország felé.

Az érkező diákok legiökká szervezkedtek s bőven omlott a vérük úgy Erdély mint Magyarország csatáirein.

Volt köztük herceg, gróf, báró, kik kényelmes kastélyokat hagytak otthon, Ausztriában, hogy elmenjenek idegen nemzet sza-

badságáért meghalni. S nem egy ősrégi német család ivadéka porlad jeltelen sírba, valahol az alföldön vagy Erdély havasai közt.

Aki huszonhárom éves volt köztük, annak már joga volt fiainak szólni a légiót. A legfiatalabakat azonban rendszeren öregeknek hívták.

Testvérek voltak ők mind, életre-halálra hűséget esküdve egymásnak. Mindegyik kész volt bármely percben is életét föláldozni bajtársaiért.

A gyávaságnak azonban még e látszatát is szigoruan büntették. Ebben a tekintetben ezek a vidám fiúk nem értették a tréfát.

Ezen a csikorgó márciusi napon 1849-ben Jászberény felé haladt a halálfejes légió. Ötödik napja, hogy szabad ég alatt táboroztak s a legdalosabb gyerek ajkán is megfagyott a nőta.

A tisztjeik sorba-sorba járták őket: — Mi történt veletek, fiaim, hisz' oly szomoruan baktattok, mintha akasztani vinnének!

— Nagyon fázunk.
— Csipős ez a magyar szél.
— Paprika van itt még a levegőben is.
— Ej, ne legyetek anyámasszony katonái. Külömb dolgokat is kiállottunk mi Bécsben. A gyerekek felsőhajtottak:

— Az igaz, csak hogy az egyik harc és a másik harc közt elmentünk a torlaszról a kávéházba sörözni, meg billiárdozni.

Nagy sóhajtások hallatszottak a sorokból a sör a kávéház, a billiárd hallatára.

— Nagyon elpuhitott benneteket ez a két heti debreceni tartózkodás. Mi bajod Hammer?

A kérdés egy vékony dongájú, alig tizenhat éves tacsóhoz volt intézve, aki sápadtan, fogvacogva lépetett s éppen átadta a puskáját a szomszédjának.

— Nagyon rosszul vagyok. A hideg ráz, meg a forróság gyötör. Alig állok a lábomon.

— Szedd össze magadat! Ha rád nézek, sohse hinném, hogy te vagy az, aki a császár két legszebb gránátosát puskatussal leütötte. Nesze!

És egy debreceni faragású cifra kulacsot nyújtott neki, melyből a fiu pár korty szilvóriumot ivott.

— Vigyázz — hangzott legelől a kommandó s a trombitajel hirdette, hogy kiki szedje össze magát.

A távolból Jászberény tornyai merültek föl. Megperdültek a dobok. Majd utána megharsantak a trombiták. Hammer is a vállára vette a puskáját. Mikor aztán a város legelső házaihoz érkeztek, kibontották a halálfejes zászlót és rázendítették a légió dalát:

Wer kommt dort von der Höh,

Es ist der Windischgrätz . . .

A város apraja, nagyja az utcára sietett s kézzorítással, öleléssel üdvözölték a nagy-hírű hős fiukat. A nagy piacon négyszögbe álltak s vezérük kihirdette, hogy bizonytalan

amely levelekben az amerikai nagy munkabérek csábító színeit csillogtatják. Mellékes, hogy a munkabérek nem mezőgazdaságban, hanem ipari vállalatoktól kapják véreink s mellékes, hogy Amerikában a dollár vásárlóereje jóformán egyenlő a mi forintunkéval. A magyar munkás az amerikai dollárt öt koronába számítja és ha az egyes vidéken föllállított munkabéreköveteléseket megvizsgáljuk, arra a tapasztalatra jutunk, hogy a mi munkásaink az amerikai munkabérek követelik.

Ez a dolog úgy áll, hogy Amerikában a magyar bevándorlók a legrosszabbul fizetett munkások közé tartoznak. Az amerikai viszonyokhoz tartozik, hogy a rossz bér nincs alatta a napi egy dollárnak. Ez a mi pénzünk szerint havi 150 korona munkabért jelentene egy ember részére. Tehát olyan jövedelmet, aminek a művelt osztályok által, a műveltebb ipari szakerők által élvezett jövedelem átlaga is alatt van. Amerikában is csak az ipar, még pedig a rengeteg vámmal védett és óriási fogyasztási területtel bíró ipar képes e béreket megadni. A mezőgazdasági munkabérek Amerikában sem oly magasak. És az egy dolláros napi bér Amerikában az állandó munkásoknál is csak 6-7 hónapig tart, mert a téli időszakra a gazdák az állandó munkások kilencztedét elbocsátják.

Mindezeket a dolgokat a magyar munkás nem tudja figyelembe venni. Előtte csak az a levél van, amelyből az tűnik ki, hogy az Amerikában levő sógor, koma vagy cimbóra havonként 150-200 koronát keres és fülében csak a szociálista apostol szava cseng, amely azt mondja, hogy a magyar földön is lehet ennyit keresni, hogy

ideig Jászberényben maradnak, azért hát szállásolják el magukat.

Pár perc múlva a vendégszerető lakosság szétesztotta a diákokat s boldogtalan volt, akinek nem jutott.

Hammer egy becsületes fűszereshez jutott. Amint a fűtött szobába ért, leroskadt a kanapéra és elaludt. Nem merték se fölkelteni, sem levetkőztetni. Lábujjhegyen jártak körülötte s a legjobb falatokat eltették neki az ebédre.

Négy óraker fölébredt, vagyis magához tért. Akkor kényelembe helyezkedett, evett valamit és vizet ivott sokat. Aztán megmosakodott, megvarrta az egyenruha foszlásait, kipucolta a fegyvert, vállára vetette s kiállt a kapuba. Az őrseg érte jött és elvitte zászlóváltára.

Nyolc óraker jött haza. Szemei nagyok és fényesek voltak a láz tüzeitől. Tántorgott.

— Víz, víz, adjanak! — suttogá.

— Feküdjék le, katona ur, biztatta a házigazda.

— Nem lehet, mert valószínű, hogy az éjjel tovább megyünk.

— De akkor én föl fogom kelteni.

— Nem lehet, nem lehet — mormogta a fiú.

Vacsora alatt azonban elájult. Akkor a fűszerkereskedő ágyba fektette és orvost hívott. Az orvos azt mondta, hogy valószínűleg tifusz lesz belőle.

Éjjelre hóvihár kerekedett. Mikor legjobban rázta és csapkodta az ablakokat, megperdültek a dobok. A légióknak riadót vertek.

Fegyvercsörgés, futó lépések zaja hallat-

az ezerholdasok és a bőrkabátosok többet adnak a munkásnak és maguk kevesebbet költenek uri kedvteléseikre.

Az amerikai verseny vázolt hatása ellen eddig nagyon keveset tettünk. Mindenesetre kevesebbet, mint amennyire az önvédelem följosít bennünket. Az amerikai bevándorlásra való csábítás, amely kitűnő üzlet, amelyből nemcsak a hajóstársaságok huznak nagy hasznot, hanem New-Yorban igen sokan fényesen élnek, az országban mindedig meglehetősen szabadon folyt.

Mindenesetre erős és intenzív felvilágosító munkájába fog kerülni a hatóságoknak, a szaktestületeknek, és az egyes gazdáknak, amíg e csábítás hatását ellensúlyozni tudja. Szinte érdemes lenne statisztikát vezetni azokról a kivándorlókról, akik Amerikában elpusztulnak dologházakban, fogházakban és hitványan fizetett rabszolga munkákon sanylódnak. Mert az ilyen esetek némák, az ilyen sorsba jutott emberek levelet sem irnak. A mostani gazdasági helyzet orvoslásának kulcsa egyrészt Amerikában van. Ezért vet nagy súlyt a magyar gazdaközönség arra az akcióra, amelyet a földművelésügyi miniszter a visszavándorlás ügyében indított s amelytől munkaviszonyaink jelentékeny könnyítését kell várunk. A nem boldoguló emberek nem igen tudnak visszajönni, már maga e nagy csapatoknak visszahozatala is legalább azzal az eredménnyel fog járni, hogy a csábító levelekkel szemben fog állni egy csomó keserű tapasztalatokban kiábrándult ember. Ezek beszéde hatásos ellenmérge lesz a kivándorlásra való csábításnak. Mindenesetre szükséges ez az akció ahhoz is, hogy a földművelésügyi minisztériumnak az a sok irányn és szélesen

szott az északában. Egy félóra alatt a légió sorakozott s Nagy-Káta felé indult az alakatlan sötétségben.

A fűszeres bement Hammerhez. Nyitott szájjal aludt, rövid, szaggatott lélegzetet vett, szeme be volt esve, arca kipirult.

— És én fölkeltem, hogy ennek a hóviharnak nekimenjen? Nem, hisz' ez biztos haitál. Hadd aludjék szegény.

És a jóember maga is visszafeküdt.

Hammer másnap délutánig aludt. Akkor behívtá a házigazdáját.

— Mi ujság? Mi történt velem?

— Ön tegnap este elájult és ágyba fektettem

— És a légió?

— Az éjjel elvonult. Azt mondják, ma ütközet van valahol.

— Szent Isten! Mit tett velem? Elmaradtam az ütközetből! El vagyok veszve. Sohse mosom le magamról a gyávaság vádját. Szőkevénynek hisznek.

A fűszeres próbálta vigasztalni. A szegény gyerek csak rázta a fejét s ezt hajtogatta:

— Nem ösmeri a légiót, nem ösmeri a légiót. Az én becsületemnek vége.

Egy óra múlva agyonlőtte magát a puszkájával. Az asztalon találtak egy levelet, mely Dél-Triolban lakó édesanyjához volt intézve.

S a hideg hóföregtegből a gyászshir mint egy fekete madár kiröppent, hogy lecsapjon a szegény anyára, aki a napsugaras, meleg vidékről annyiszor fordult észak felé, hol a fehér fejű hegyóriások állanak . . . onnan várt kedves híreket egyetlen fiáról.

ható cselekvése eredményesebbé tésésék, amely munkaházak építése, a cselédek lakásviszonyai javítása, a parcellázások és telepítések képében már megindult s a közeli jövőben való bizodalommal maradjon s az itthoni boldogulás bizonyossága üres álomképekké oszlassa az amerikai állapotok csábító álfényét. Ha a magyar gazdaközönség teljes erélyvel és odaadással támogatja a kormányt ebben a munkában, a gazdasági helyzet mostani nyomasztó állapota állandóan meg fog javulni.

— Lapunk jelen száma, technikai akadályok miatt, 1 nappal később jelent meg, amiért tisztelt olvasóink szives elnézését kérjük.

Ujdonságok.

— Hamvazás. Néhány nap múlva itt lesz a nagybőjt. A farsang bohó, szenvedélyes sokszor bűnös játékait lomtárba küldi az egyház tilalma, a lelkek anyjának aggódó gondoskodása. Félre a csábító vétkes gyönyörökkel, félre a lélekölő bűnalkalmakkal. Sursum corda! Fel a lélekkel, a tobzódó test börtönébe zárt, siró lélekkel. Megszűnt a test joga; szabaduljon fel a lélek, a halhatatlan szellem s most e szent idők drága perceiben szentesüljön meg a keresztből lecsorgó szentesítéses vér a megigazító, tisztító vérben. Az anyagelvű kor mindig erkölcstelenebb farsangokat, szenvedélyesebb karnevalokat produkál. Mindig égetőbb szüksége lesz a bűnbánatnak, mulandóságunk jelképére a hamvazásra. Az Istenhez törő lélek mind hangosabban sir, keresve jogait, keresve az Ur szívét, megnyugvását. Apostolait küldi a templom szöszékeire, a szentélyek rácsozatai elé. Füleibe harsogja ott a farsangi királynak, hogy „Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de lelkének kárát valja“, itt pedig a hamvazás kómor igéit zengi a blazirtak felé „Momento homo . . .“: „emlékezz meg ember, hogy por vagy . . .“ Értse meg a lélek szavát, kiáltó figyelme árjában könyörgő hívását az ember s hajtsa fejét a bűnbánat hamuja alá, azután keljen fel és kövesse a liliomszívű Krisztust!

— Az Árpád-emlékünnepp. Szalai Károly orsz. képviselő még 1905-ben lépéseket tett aziránt, hogy Pusztaszeren, honalapító Árpád fejedelem dicső emlékére, a kormány 1907-ben, a honszerző halálának ezredik évfordulója alkalmából országos ünnepélyt rendezzen. A közbejött áldatlan politikai viszonyok miatt a nemes és üdvös eszme akkoriban még csak előkészíthető sem volt sőt ahogy a körülmények igazolják — bizony még ma is csak a kiindulásnál tart. Azóta pedig Szalay Károly igen sokat fáradozott az ügy érdekében és számos író, művészt és politikai nagyságot nyert meg az eszmének. De miután a nagyszabású és az országhoz méltó ünnepség rendezéséről most már lekéstünk, a Pesti Napló a mellett emel szót, hogy a kormány, — habár kisebb szabásút is, — de okvetlen rendezzen a dicső fejedelem halála évfordulójának napján országos ünnepséget. Ugy hiszi a nevezett lap — és ebben nem is fog csalódnai, — hogy a sajtó, az írók, a művészek és minden igaz magyar kiveszi részét az ünneprendezés munkájából.

— **A kistakarék mérlege.** Lapunk más helyén olvasható a Mindszenti Önszegélyző Szövetkezet zárszámadása, amely tiszta és világos képét nyújtja ezen valóban hasznos és életrevaló intézet gyökeres fejlődésének, izmosodásának, ami elsősorban is az ügyeskező, vezetők érdeme. Mert az eredmény, amelyet kis takarékunk a múlt évben produkált, amely pedig az áldatlan politikai, majd gazdasági viszonyok miatt normálisnak korántsem mondható, valóban fényes. Nagy megnyugvására szolgál bizonynyal minden részvényesnek e mérleg áttekintése, mert apródonként befektetett pénze után olyan szép jutalékot kap, amelynél többet a merészebb vérűek sem várhatnának.

— **Farsangi szünet az iskolákban.** Kétszeres farsangi szünetben részesültek az áll. elemi népiskolások e héten az által, hogy elfogyott az iskola kokszt-készlete s e miatt e hó 4-dike óta szombatig akarva sem mehettek volna iskolába. Pedig ez alkalommal kétes még az is, hogy az iskolába járók örültek-e valóban a hosszú vakációnak, vagy nem. Mert tudjuk, hogy a szegény ember gyermeke az iskolában melegszik föl igazán, kevés lévén köztük, akiknél odahaza kijut a jó meleg szobából s közismert lévén, hogy a szegénység rendszerint ott melegszik, ahol épen kenyérsütés alkalmatlansága van. Bizony két-három, meg több szomszéd család összebujván egy ily meleg szobában.

— **Csongrád megye közútai.** Kossúth Ferenc kereskedelemügyi miniszter az útügyi törvény revízióját tervezi és ez okból előbb pontosan meghatározni kívánja a kiépítendő állami és törvényhatósági közútak útvonalait és azok műúttá kiépítésének sorrendjét. A munkálatok a körül most folynak és Lukács József, a 11-ik számú közúti felügyelőség vezetője február 2-án Szentesre érkekezletre hívta össze Csongrád vármegye, Szeged és Hódmezővásárhely városok törvényhatóságait, hogy közútak kiépítésének programját velük letárgyalja. Az érkekezletet ebben a fontos közlekedésügyi kérdésben tegnap fejezték be.

— **Erdő-tékozlás.** Valóban különös tulajdonságokkal van ez a mi népünk megkenedve. Október óta halljuk többszörösen meghirdetni, hogy minden rendű tüzelőanyaghoz hozzá juthat mindenki a nagyterjedelmű uradalmi erdőkben. Vághat, ki mit akar, fát, rőzsét, részéből. Szedhet hulladékot, falombot mindéből. Ugyancsak azóta hallottuk, hogy dacára minden hirdetésnek, a nép nem mozdult. Egyik messze kubikon, másik közel kubikon volt; egyik ezért, másik azért nem ment; az év végén alig néhány ment. Az uradalom minden képzelhető oknak igyekezett eléje vágni, csak melessenek. Dacára a kései időnek, megereszteit e hét elején újból egy nagyobb kiterjedésű erdővágást. Most már aztán csakugyan mentek, felfogtak volna tizszer annyit, de miután annyi nem jutott, megrohanják éjjel úgy, mint nappal tömegesen a faluval áteilenes erdőt. Hiába minden kettőzött őrizet, vágják, hordják, amit érnek. Kedvez a rabló-hadjáratnak beálló kirándulásoknak a teljes hosszában beállott Tisza, amely a fatolvajoknak minden irányban szabad járást biztosít. Sőt sokan vakmerőségükkel annyira vetemednek, hogy a felebarátjuk által levágott, félig kész anyagot képesek megdézsmálni. Persze ma már legjobb akaratukkal sem vihetnék az erdőhulladékot, mert azóta részben elvitte a víz, részben pedig lefödte a hó és a jégkéreg. Miután azonban az uradalom türelmének is meg van a maga határa, mint értesülünk, intézkedés

történt, hogy a csendőrség vegye ótalmába a megtámadott erdőséget. Nem lehetetlen tehát, hogy némely próbálkozó drágán fogja megfizetni a véderdők tékozlását. Mintha bizony annak idején nem jobb lett volna beszerezni a két kézzel kínált tüzelőanyagot!

— **Román egyház Hódmezővásárhelyen.** A hódmezővásárhelyi románok a görög-keleti egyházból, ahová tartoznak, ki akarnak válni és azt akadják, hogy az egyház vagyonát, amely tulajdonképpen a görögöké, megosszák. A vásárhelyi görög egyházat 1782-ben letelepült görög kereskedők alapították, ők építették a templomot és ők vetették meg az egyház vagyonának alapját is. A románok csak 1816 óta vándoroltak a városba, többnyire mint szegény pásztoemberek és hosszú ideig csak szivességből engedték meg a görögök, hogy templomukat látogassák, és gyermekeiket iskoláikba ingyen járathassák. A múlt évben a vallás- és közoktatásügyi miniszternek egy küldöttje is járt a városban vizsgálat céljából és az ügy most miniszteri döntés alatt áll. A románok be nem várva a döntést, gyűlést tartottak, amelyen a kiválni akaró hívek, mintegy 300-an gyűltek össze. A gyűlésen a görögöktől való elszakadást újra kimondották: egyben elhatározták, hogy külön egyházközséget alkotnak és az aradi püspökséghez csatlakoznak. Háromtagú bizottságot bíztak meg a miniszterhez intézendő memorandum megszerkesztésével és átadásával.

— **Az iparoskör bálja,** mely iránt ritka nagyfokú érdeklődés mutatkozott, rendkívül jólsikerültnek ígérkezik. A bál rendezősege a kedélyes farsangi multság sikere érdekében minden lehetőt elkövetett, hogy mulatnivágyó vendégei a legkellemesebb hangulatban vigad hassanak a vigadókkal, táncolhassanak a táncot kedvelőkkel. Itt említjük meg, hogy a 48-as kör is e napon tartja farsangi táncmultságát, amely szinte látogatottnak ígérkezik.

— **Kivándorlás Mindszentről** című folytatásos cikkünket csak jövő számunkban hozzadjuk lapunk szűk keretei miatt.

— **Farsangi figyelemzető.** Az elmúlt évben, farsang három napját követő napokban számtalan feljelentés érkezett a járási főszolgabíróhoz engedély nélküli báltartás miatt s különösen azért, hogy ezeken iskolás gyermekek nagy számban részt vettek. Ugyanezen időszak elkövetkeztén, az előjáróság ma vasárnap, templom előtti hirdetéssel a járási főszolgabíró megkeresésére a következőket tette közzé. Rendőr-hatósági s általam kiszolgáltatandó engedély nélkül, belépti díj mellett senki sem tarthat bálát. Ha valaki táncmultságra vendégeket hív, vagy fogad, nem szabad ezektől petróleumra vagy citera hurra a legkisebb összeget sem kérnie, vagy elfogadnia, mert bármily cimen szedessék is be pénz a vendégektől, azt leplezett belépti díjjal fogom tekinteni s a házigazdát az 1879. évi XL. t.-c. 76 §-a értelmében megbüntetni. Az iskolás gyermekeknek nyilvános táncmultságon való részvétele az iskolai fegyelembe ütközik, a mellett pedig azon nyilvános táncmultságot rendező, aki 15-ik évét még be nem töltött gyermeket a szülő, gyám vagy hozzátartozóinak felügyelete nélkül a nyilvános táncmultságon részt venni enged, az 1894. évi 63. kgy. számú vármegyei szabályrendelet 2. §-a értelmében szigoruan büntetendő.

— **Haltenyésztés a Holt Tiszában.** Említetük annak idejéu, hogy a szegedi-csongrádi tiszai halászati társulat azon kérelemmel fordult Hódmezővásárhely városához, hogy a körtvélyesi holt Tisza-ágot engedje át a társulatnak haltenyésztési célokra. A kérelemre vonatkozólag Hódmezővásárhely város gazdasági ügyosztálya most azt javasolja, hogy az egyelőre ne teljesíttessék, mivel a Tiszának ezen holt ágát még mindig használják tutajszállításra s így haltenyésztési célokra nem használható föl és nem is alkalmas mindaddig, míg az atkai végleges rakodópart el nem készül.

— **„Mert részeg voltam.“** Különös világot vet a hódmezővásárhelyi tanyai iskolai állapotokra az a jejenet, mely nemrég történt a mártélyi iskolában. Elmondjuk az esetet úgy, amint történt.

A mártélyi tanítónő már régen megfigyelte, hogy néhány nagyobb fiu növendéke hétfői napokon állandóan mulaszt. Föltűnt előtte a hétfői nap állandósága s egyszer elővette az egyik fiut:

— Miért nem voltál tegnap iskolában?

— Beteg voltam! — felelt a fiu.

— Mi bajod volt?

— Vasárnap este nagyon berugtam a korcsmában s tegnap részeg voltam! Felelt a fiu cinikus összintességgel . . .

— **A csendőrség új fegyvere.** A csendőrküldési parancsnokságot rendeletben értesítették, hogy a m. kir. csendőrség fegyverzete rövid idő alatt lényeges változáson fog keresztül menni. Az eddig használatban levő Kropacsek-féle fegyvert Mannlicherrel fogják felcserélni. Ennek az az oka, habár a Kropacsek 8 lövésre van készítve, hogy a Mannlicher sokkal gyorsabban és könnyebben kezelhető, mint a régi szerkezetű Kropacsek-féle fegyver. Mert míg a Kropacsek fegyver töltényébe a 8 töltést egyenkint kell elhelyezni, addig a Mannlicher egyszerre 5 lövésre tölthető. Az eddigi rövid bajonettet hosszú, kardformájú szurony fogja felváltani, melynek mindkét éle állandóan élesre lesz köszörülve. A fegyvernemek változtatásával a ruha is változáson fog keresztül menni, amennyiben a zsinórzatot és a kardsziját sárgává fogják felcserélni. Ezek a változások minden bizonynyal, még az év folyamán életbe fognak lépni.

— **Ellenségek.** Egy közeli faluban két urí ember szinte versenyez abban, hogy egymást minél messzebbre elkerüljék és ha csak lehet, sehol, sohasem találkozzanak egymással. Ha az egyik az utca jobb oldalán megy, akkor a másik a baloldalra csap át: ha az egyik a vásárhelyi vonatra száll fel, a másik csak azért is Szentesre utazik. Az meg éppen ki van zárva, hogy a vendéglőben, kaszinóban, színházban, templomban, ahol az egyik jelen van, a másik is ott legyen. Lakást is az egyik a község felső, a másik az alsó végén vett fel, csak azért, hogy minél távolabb legyenek egymástól.

Legutóbb egy társaságban erről a két engesztelhetetlen ellenségről beszélgettek: arról volt szó, hová is fejlődhetik ki ennek a két embernek a könyörtelen haragja.

— **Meglátjátok,** — jegyezte meg valaki, hogy idővel egy megyében sem fognak tudni lakni egymással!

— **Csak egy megyében?** — csudálkozott a társaság egy másik tagja. De még egy országban, egy földrészben sem . . . Én már kiszámítottam, hogy ha ezután is ilyen arányban fokozódik a haragjuk, mint eddig, — akkor két és fél év múlva az egyik az északi, a másik a déli sarkon fog lakni.

— **Kitüntetett munkások.** Szép kis ünnepegyeség folyt le vasárnap délután a hódmezővásárhelyi ipartestületben. Muzsik János cipészsegéd tüntette ki a kereskedelemügyi miniszter abból az alkalomból, hogy 31 év óta egyfolytában dolgozik a Finer Hermann

és Fia cégnél. — A kormányt, Fári Antal képviselte, aki igen megszívlelendően fejtette ki, hogy az ipar csakis úgy fejlődhet, ha a munkaadó és munkás megértik egymást és egymás érdekeit méltányolják, mert amugy is egymásra vannak utalva és a folytonos harc az ipar fejlődésének rovására van.

— Elvi jelentőségű határozat haszonbérleti ügyekben. A Kuria a legutóbb kimondta, hogy a haszonbérleti szerződésnek abból a rendelkezéséből, hogy a birtokon termelt takarmány, szalma és burgonyhulladék a haszonbérő által el nem adható, hanem, hogy mindezen termények feldolgoztatván, trágya alakjában a földnek visszaadandók, következik, hogy ez a haszonbérleti viszony megszüntével a bérleten vissza-hagyandó. Ha a bérlők ellen nyitott csődben az ilyen trágya a csődleltárba felvétetik, úgy a haszonbérbeadó visszszakvetelési igényét érvényesítheti.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1907.

Meghívó.

A MINDSZENTI TAKARÉKPÉNZTÁRNAK

1907. évi február hó 17-én
délután 3 órakor az intézet
-- helyiségében tartandó --

XXXI-ik

évi rendes közgyűlésére

a t. részvényeseket van szeren-
csém tisztelettel meghívni.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és az 1906. évi zárszámadás előterjesztése.
2. A mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és a felmentvények megadása.
3. Pénztárnok véglegesítése.
4. Elnök, alelnök, igazgató, 8 ig.-tanácsos, 5 felügyelő-bizottsági tag választása.
5. Esetleg teendő indítványok.
6. Jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes választása.

Kelt Mindszent, 1907. évi január hó 29-én.

Wimmer Béla
könyvelő.

Vedres István
elnök.

Kivonat az alapszabályokból:

28. §. A részvényes, ki szavazni kíván, az erre szükséges igazolványt a közgyűlést megelőző 8 nap alatt, illetve annak megnyitáig a hivatal helyiségében átveheti, ha magát a közgyűlés előtt legalább 15 nappal, saját nevére irt részvényesnek igazolta.

A zárszámadások s az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések, a közgyűlést megelőző 8 napon a hivatal helyiségében a részvényesek által megtekinthetők.

Eladó ház.

A régi, Schlésinger-féle ház szabadkézből eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt ALTVER BERNÁT.

MEGHÍVÓ

A Mindszenti Önszegélyző Szövetkezet

1907. évi február hó 24-én d. u.
2 órakor Mindszenten, saját helyi-
ségében (Schwáb Dávid ur házá-
ban) XIX-ik (ujralakulás 2-ik)

rendes évi közgyűlést

tart, melyre az összes tagok ezen-
nel meghivatnak.

ELINTÉZENDŐ TÁRGYAK:

- 1) Igazgatóság jelentése 1906. évről.
 - 2) Számadások megvizsgálása és a fölmentvény megadása iránti intézkedés.
 - 3) A tiszta nyereség felosztása iránti intézkedés.
 - 4) Tisztviselők tiszteletdíjainak megállapítása.
 - 5) Az igazgató, igazgatóság és felügyelő-bizottság újválasztása.
 - 6) Pénztárnok és könyvelő választása iránti intézkedés.
 - 7) Egyéb tárgyalandó ügy a közgyűlés előtt 8 nappal az igazgatónál bejelentendő.
 - 8) Netáni indítványok.
- Mindszent, 1907. évi január hó 27-én.

Gelsy Péter,
igazgató.

JEGYZET. Az eredeti mérleg és zárszámadás, úgy az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az intézet helyiségében közszemlére vannak kitéve és azokat a részvényesek a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

A legelőkelőbb orvostanárok
által ajánlott és a kiállítás-
kon aranyérmekkel és disz-
oklevelekkel kitüntetett

ESTERHÁZY-COGNAC

mely

a közönség kedvencz itala
mindenütt kapható.

Központi iroda:

GRÓF ESTERHÁZY GÉZA-FÉLE
COGNACGYÁR

Budapest V., Nádor-utca 16.

-11

Legjobb mellékkereset

nők és családok részére. Egy helyen és
egy háztartásban se hiányozzék az eredeti

STIRIAI KÖTŐGÉP

melylyel naponta a legkényelmesebben
5-6 koronát kereshet mindenki.

Árjegyzék ingyen.

Kedvező fizetési feltételek.

Tanítás Budapesten ingyen.

Első Styriai kötőgépgyár

magyarországi képviselője

Fogl József Lajos

9-30

műgépész

Budapest VI., Csengeri-u. 54.

Halestély!

lesz hushagyó kedden
Goldner Ödön ven-
dégglőjében, melyen a
mélyentisztelt közön-
séget szívesen látja -
Goldner Ödön
vendégglős.

Figyelmes kiszolgálás
Családias jelleg!

Acetilén-fény

minden házban!

A költséges acetilén-berendezések elkerülése céljából oly acetylén-lámpát szerkesztettem, amely alacsony ára miatt lehetővé teszi, hogy korunk e valóban gyönyörű és mindammellét csekély költséget igénylő fénye minden házban élvezhető legyen.

Minden általam készített lámpa kis fejlesztőgéppel van felszerelve, a mely jóság és megbízhatóság tekintetében az eddigieket messze fölülmulja. Készítek asztali, függő és utcán kézben hordozható acetilén-lámpákat egyszerű és diszes kivitelben, ugyszintén üzletbe való és nagy fényerejű műhelyi lámpákat.

Aki érdeklődik lámpáim iránt, szívesen látom főutcán levő műhelyemben.

Midőn megjegyzem, hogy acetilén-lámpáim árai nagyon jutányosak, kérem a nagyérdemű közönség szíves támogatását.

Tisztelettel

Bálint Dávid

lakatos

Tisza-utca és Fő-utca sarkán.

7-10

A Mindszenti Önsegélyző Szövetkezet 1906. évi Zárszámadata.

BEVÉTEL

Pénztári forgalom 1906. évben

KIADÁS

Lap- szám	M e g n e v e z é s	K	f	Lap- szám	M e g n e v e z é s	K	f
78	Pénztári maradvány 1906. január 1-én	4284	88	25	Jutalékokra	493	93
36	Beiratási díjakból	396	—	48	Visszleszámított váltókra	21816	—
48	Visszleszámított váltókból	67286	—	50	Adóra	366	34
73	Vegyesekből	12	66	60	Tőkésített osztaléokra	21459	80
„	Betétből	2000	—	72	Üzleti költségekre	529	09
74	Átíratási díjakból	63	50	73	Vegyesekre	471	22
75	Előlegek visszafizetéséből	71500	—	74	Tiszteletdíjakra	1880	—
„	Előlegek utáni kamatokból	1890	39	75	Előlegekre	22882	61
76	Kölcsönök visszafizetéséből	42852	87	76	Kölcsönökre	54451	54
„	Törzsbetétekből	41454	80	„	Törzsbetétekre	112472	25
77	Bírságdíjakból	502	26	77	Visszleszámítási kamatokra	2515	08
78	Kölcsönök utáni kamatokból	8587	04	78	Pénztári maradvány 1906. decemb. 31-én	1492	54
		240830	40			240830	40

TARTOZIK

MÉRLEG-SZÁMLA

KÖVETEL

Lap- szám	M e g n e v e z é s	K	f	Lap- szám	M e g n e v e z é s	K	f
VAGYON				TEHER			
5	Felszerelések	50	—	48	Visszleszámított váltók	45470	—
75	Előlegek	12379	61	60	Tőkésített osztalék	2487	41
„	Hátralékos kamatok előlegek után	344	43	64	Tartalék-alap	2686	81
76	Kölcsönök	112470	—	75	Előre bevett kamatok előlegek után	5	70
77	Előre fizetett visszleszámítási kamatok	323	—	76	Törzsbetétek	69598	60
78	Készpénz	1492	54	78	Előre bevett kamatok kölcsönök után	1084	70
„	Hátralékos kamatok kölcsönök után	217	74	79	Törölt heti betét	283	55
		127277	32	65	Nyeremény-áthozat 1905. évről 5 74		
					Folyó évi nyeresemény egyenlege 5654 81		
					Összes nyeresemény	5660	55
						127277	32

TARTOZIK

Veszteség és nyereség-számla

KÖVETEL

Lap- szám	M e g n e v e z é s	K	f	Lap- szám	M e g n e v e z é s	K	f
VESZTESÉG				NYERESÉG			
5	Leírás felszerelésekből	10	—	36	Beiratási díjak	1626	—
50	Adó	366	34	74	Átíratási díjak	63	50
64	Tartalékalap utáni kamat	128	—	75	Előlegek utáni kamatok	781	92
72	Üzleti költségek	529	09	77	Bírságdíjak	502	26
73	Vegyések	458	56	78	Kölcsönök utáni kamatok	8335	20
74	Tiszteletdíjak	1880	—	65	Nyeremény-áthozat 1905. évről	5	74
76	Leírás kölcsönökből	90	—				
77	Visszleszámítási kamat	2192	38				
65	Nyeremény-áthozat 1905. évről 5 74						
	Folyó évi nyeresemény egyenlege 5654 81						
	Összes nyeresemény	5660	55				
		11314	62			11314	42

Mindszent, 1906. évi december hó 31-én.

Vitos János,
könyvelő.Baksay Illés,
aligazgató.Gelsy Péter,
igazgató.Apró Ferenc,
pénztáros.Korom Gáspár,
ig. tag.Bertók János,
ig. tag.Gyovay András,
ig. tag.Tóth Mihály,
ig. tag.Keresztes Áron,
ig. tag.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk. — Mindszent, 1907. évi január hó 29-én.

Schwáb József,
f. b. tag.Mihály János,
f. b. tag.Baksay József,
f. b. elnök.Lovass Jenő,
f. b. tag.Gémes Lajos,
f. b. tag.

A Mindszenti Zakarékpénztár 1906. évi Zárszámadata.

TARTOZIK

Mérleg-számla 1906. december 31-én

KÖVETEL

Főkönyvi lapszám	V A G Y O N	Összeg		Főkönyvi lapszám	T E H E R	Összeg	
		K	f			K	f
104	Pénztár számla --- --- --- ---	22391	38	6	Alaptőke-számla --- --- --- ---	120000	—
99	Leszámitolt váltó számla --- ---	436049	30	7	Tartalékalap-számla --- --- ---	30000	—
107	Jelzálog-kölcsön „ --- --- ---	123620	88	8	Külön tartalékalap-számla --- --- ---	13800	—
100	Kötvény-kölcsön „ --- --- ---	115711	16	96	Betét-számla --- --- --- ---	441839	34
108	Óvás-dij „ --- --- ---	87	56	88	Viszleszámitolt váltó-számla --- ---	128065	—
20	Intézeti ház „ --- --- ---	8080	—	106	Osztalék-számla --- --- --- ---	740	—
21	Beszerzési „ --- --- ---	400	—	70	Jótekonycél-számla --- --- --- ---	500	08
105	Folyó „ --- --- ---	39450	68	103	Heti betét-számla --- --- --- ---	26591	40
22	Nyomtatvány „ --- --- ---	200	—	13	Üzleteredmény-számla Áthozat 1905. évről 247*31 folyó évi . . . 12300*28	12547	59
43	Giro „ --- --- ---	600	—				
48	Ingatlan „ --- --- ---	4065	78				
83	Pálosi ingatlan „ --- --- ---	8596	67				
86	Előleg-kölcsön „ --- --- ---	3830	—				
87	Értékpapír „ --- --- ---	11000	—				
		774083	41			774083	41

TARTOZIK

Veszteség-nyereség-számla 1906. december 31-én

KÖVETEL

Főkönyvi lapszám	V e s z t e s é g	Összeg		Főkönyvi lapszám	N y e r e s é g	Összeg	
		K	f			K	f
113	10 % betét kamat adó --- --- ---	1895	43	81	Váltó-kamat --- --- --- ---	32001	46
110	Betét kamat --- --- --- ---	17779	06	95	Kölcsön-kamat --- --- --- ---	18582	51
97	Viszleszámitolt váltók kamata --- ---	7477	—	101	Késedelmi kamat --- --- --- ---	46	30
94	Kamat-térítés --- --- --- ---	7	24	93	Részvényátírási díj --- --- --- ---	32	—
80	Illeték --- --- --- ---	112	02	112	Kezelési díj --- --- --- ---	151	04
92	Folyó költség --- --- --- ---	1472	14	62	Ingatlan jövedelme --- --- --- ---	329	64
78	Adó --- --- --- ---	2508	34	85	Előleg-kamat --- --- --- ---	264	52
114	Tiszti és szolgáló-fizetés --- --- ---	5359	91	98	Értékpapír-kamat --- --- --- ---	99	80
79	Heti betét kamat --- --- --- ---	1163	94	102	Intézeti ház jövedelme --- --- --- ---	548	40
109	Intézeti helyiség lakbére --- --- ---	600	—	111	Folyó-számla kamat --- --- --- ---	49	53
49	Leírás --- --- --- ---	1429	84	13	Üzleteredmény-áthozat 1905. évről ---	247	31
13	Üzleteredmény Áthozat 1905. évről 247*31 Folyó évi . . . 12300*28	12547	59				
		52352	51			52352	51

Mindszent, 1906. évi december hó 31-én.

BÜCHLER GÁBOR s. k.
pénztárnok.VIGH GYULA s. k.
igazgató.WIMMER BÉLA s. k.
könyvelő.Hám János, Szilágyi Ferenc, Tábitz Lukács, Keresztes Ferenc, Stern Salamon, Mihály János, Koncz Lajos, Grüner Géza,
ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag.

Ezen mérleg- és veszteség-nyereség-számlában foglalt összes tételeket a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és mindenben egyezőknek találtuk.

Mindszent, 1907. évi február hó 1-én.

Keresztes Nagy Sándor,
f. b. tag.Schwartz Lipót,
f. b. elnök.Pánczél Károly,
f. b. tag.Keresztes Áron,
f. b. tag.